

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon droit.

DONDERDAG, 17 OCTOBER.

AMSTERDAM, 16 October.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

In de zitting van gisteren heeft de Eerste Kamer beraadslaagd over het ontwerp van adres, in antwoord op de Troonrede. Vier der zinsneden van dat antwoord hebben tot discussien aanleiding gegeven. Alle de amendementen die daarop werden voorgedragen, zijn bij groote meerderheid verworpen. Ten slotte is het ontwerp van adres onveranderd met algemeene stemmen aangenomen. Het zal den Koning worden aangeboden. Bij de 4e § heeft de heer van Rijkevorsel zich beklagd, dat het ministerie van Buitenlandsche Zaken niet tijdig genoeg had gezorgd, dat de nieuwe scheepvaartwetten in de zeehavens aan de consuls werden bekend gemaakt. Hij haalt tot voorbeeld aan het schrijven van een consul uit de Oostzee, die in het midden van September zegt te zijn geweest zonder instructien.

De minister van Buitenlandsche Zaken betuigt, dat hij heeft gedaan wat hij kon, om zijne agenten van alle inlichtingen te voorzien. Maar dat één voorbeeld, tegen zijn departement aangevoerd, niet meer bewijst dan één enkel verzuim. Het doet ons leed, dat den minister een woord is ontvallen, 'twelk niet geschikt is, om het departement van buitenlandsche zaken in beteren dank te brengen. Hij zegt dat zijn ministerie niet is een ministerie van handel en nijverheid. De minister kan niet onmededeelzaam niet hebben beoogd, dat het zijn pligt niet die belangen in zijn departement te behartigen. Voor ons toch beweren, dat een ministerie van Buitenlandsche Zaken van onbeteekenend nut is voor Nederland, al zijne agenten zich niet tot hoofddoel van hun handelen de begunstiging van Nederlands handel en nijverheid.

Uit de beraadslagen, die gehouden zijn, is gebleken, dat de Regering bedacht is op het voordragen van algemeene maatregelen tot weering der longziekte onder het Vee, en dat er ook maatregelen beraamd worden tot reorganisatie van de Vee-artsenijsschool.

Bij de behandeling van § 13, is ter sprake gekomen het vraagstuk nopens de niet-aanbieding in de vorige zitting van de ontwerpen der organieke wetten, en het niet vermelden in de Troonrede van de vooruitgang van het onderwijs. De ministers van Binnenlandsche Zaken en van Justitie hebben de niet-aanbieding verdedigd, en daarbij gewezen zoowel op de veelvuldige onzamenhangen, die in de vorige zitting te verrigten waren, als op de ontbinding der Kamers, die een buitengewonen staat van zaken heeft doen geboren worden, waardoor de tijdige aanbieding onmogelijk is gemaakt. Wat aangaat het ontwerp van wet nopens het onderwijs, zijde de Minister van Binnenlandsche Zaken, dat in de Troonrede gewag gemaakt wordt van de ontwerpen, die in gereedheid zijn, om te worden aangeboden, doch dat die voordragt nopens het onderwijs, welke in geen deel uit het oog wordt verloren, en waarom trent de Regering hare grondwettige verplichting kent, nog niet in dien staat is, om te worden ingediend.

Na de aanneming van het adres heeft de vergadering, op voorstel van den heer van Wessem, besloten, om, bij de hervatting van hare werkzaamheden, te beraadslagen over de vraag, of het Reglement van Orde der Kamer zal worden herzien, en of men zal overgaan tot een nieuwe benoeming van griffiers.

De vergadering is tot nadere bijeenroeping uiteengegaan.

De *Nederlander* vormt, onder de rubriek van *Ingezonden Stukken*, een vergaarbak van al wat haat en fanatisme voor de Katholijken beleedigende en honende kunnen uitdenken. In zijn nummer van heden geeft hij weer het volgende te lezen:

»In de Tijd en in andere dagbladen worden klagen aangeheven wegens het gering getal Roomschen benoemd bij de provinciale verkiezingen. — Daarbij wordt echter ééne omstandigheid uit het oog verloren: te weten: het betrekkelijk gering aantal Roomsche Kandidaten. — Die beperktheid, een noodwendig gevolg van den historischen oorsprong der Nederlanden als Protestantschen Staat, werkt meermalen ten voor-

deele der Roomschen. Bij het verlangen toch van Protestanten, om aan Katholijken verdraagzaamheid te bewijzen en hen aandeel te doen hebben in openbare betrekkingen, worden daartoe niet zelden Roomschen benoemd, juist enkel of hoofdzakelijk omdat zij Roomsche zijn, terwijl zij, zoo zij onroomsch waren, zeker in geenerlei aanmerking zoude komen. — Voor lands — en stads-betrekkingen kunnen gewoonlijk wel Roomschen maar zelden onroomschen met name worden aangeduid, tot welke de keuze beperkt moet blijven. — Dit voorregt van Roomschen boven andere gezindheden, wordt maar al te dikwerf opzettelijk of onwillekeurig over het hoofd gezien. — Zijn er nu bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten of voor de Staten-Generaal weinig Roomschen benoemd, dan is dit bij hun beperkt Candidatental daaruit zeer verklaarbaar, en bestaat er geenerlei reden hoegenaamd tot beklag. — Dan alleen zoude er grond zijn tot klagen, wanneer daar waar zich een gelijk getal geschikte Onroomsche en Roomsche Kandidaten opdeed, de laatsten desniettegenstaande zijn uitgesloten bepaaldelijk omdat zij Roomsche waren.

Nu heet het, dat onder de kandidaten zich zeer weinige Katholijken hebben opgedaan, omdat, ten gevolge van den historischen oorsprong der Nederlanden, weinige Katholijken voor de Prov. Staten zouden geschikt zijn. Daarbij komt nog het verwijt, dat die gekozen zijn, dit niet werden, omdat zij geschikt waren bevonden, maar uit verdraagzaamheid der Protestanten, omdat zij Roomsche zijn. Dat al wie gekozen is onder de katholieke kandidaten ongeschikt was, is eene gevolgtrekking, die voor de hand ligt. Wij vragen kan het hatelijker?

De bescheidenheid, die velen der Katholijken terug houdt om zich tot kandidaat te stellen, ten einde de verdraagzaamheid der Protestanten niet op een te zware proef te stellen, wordt hier niet alleen miskend, maar uitgelegd tot hun nadeel, als gevoelden zij zich zelven te onbekwaam, om vele kandidaten voor den dag te brengen. Daarenboven de hatelijke veronderstelling, dat de Katholijken, die gekozen werden, zulks niet hebben te danken aan hunne geschiktheid, maar aan de verdraagzaamheid der Protestanten, die ze »niet zelden» benoemden »enkel of hoofdzakelijk omdat zij Roomsche zijn» en de verdenking, dat al wie niet gekozen is, daartoe onbekwaam moet zijn geweest; dat alles is beneden kritiek. Wij hadden nooit verwacht in de *Nederlander* te zullen ontmoeten een schrijven, dat hij aan de *Kerkbode* of de *Fakkelt* diende over te laten; zoo dachten wij ten minste, en zou men behooren te denken, als men de beleefdheid van toon en polemiekt ziet, die doorgaands in de eerste bladzijde van de *Nederlander* heerscht. Het schijnt dat de *Nederlander* twee maten en twee gewigten heeft, eene voor de eerste pagina; eene andere voor de laatste bladzijde. Zou dat ook het vermoeden wettigen, door andere bladen geopperd, dat de *Nederlander* twee aangezichten heeft, en zoo alzo de polemiek van de eerste pagina slechts dienen tot een mom, en de schriften van de vierde het eigenlijke aangezicht verraden, dat met er tijd, als het mom zal moeten worden afgeworpen, ook op de eerste pagina zal behooren te prijken? Dat de *Nederlander* zich verklare, maar hij wete, dat wij ons niet met woorden laten paaijen.

De heer Groen van Prinsterer, als wij ons beklagen over gepleegd onrecht, acht zich verplicht ons te waarschuwen tegen het gevaar dat onze klagen andere snaren zouden kunnen doen trillen. Wij waarschuwen den heer Groen op onze beurt, dat als zijn blad en zijne partij mogten voortgaan, om den Katholijken, als zij in hun regt zijn miskend, bij die miskenning nog verregaande en onfatsoenlijke beleedigingen toe te voegen, dan ook eindelijk bij de Katholijken snaren zullen trillen, die weinig geschikt zijn, om den vrede in het land te handhaven. De heer Groen c. s. moet wel weten, dat bijaldien het land protestantsch is, omdat fortuin, aanzien en invloed het meest bij de Protestanten worden gevonden; zij, de Protestanten, ook het meest te vreezen, het meest te verliezen hebben bij de be-

roering, die godsdienstige twisten in het land zouden kunnen brengen; en dat zij alzo ook het grootste belang hebben, om de orde en rust in het vaderland bestendig te zien. Het blijkt niet, dat de *Nederlander* daarvan overtuigd is. Althans het geschrift, dat hij herbergt, soms zelfs met erkentelijkheid, is daarnaar volstrekt niet ingerigt.

Dat trouw aan de constitutie het voorwendsel, maar haat tegen Massenpflug de oorzaak is van de rebellie der Keur-Hessen — zulks wordt tamelijk waarschijnlijk, wanneer men de beide onderstaande berichten vergelijkt, welke voorkomen in een en hetzelfde N°. 247 der *Kölnische Zeitung*:

„Aan de onwrikbare trouw aan de Constitutie dok van deze troepen en van derzelver korps-officieren valt niet langer te twifelen. Al de onder-officieren van het leger hebben zich onderling verboden geene aanstelling tot officier aan te nemen.”

„Alles op aarde heeft hare grenzen: hoe algemeen de afschuw tegen Massenpflug en zijne creaturen alhier is, kunt gij daaruit opmaken, dat thans ook bijna al de onder-officieren zich verenigd hebben, om geene aanstelling tot officier aan te nemen.”

Wij geven dit ter overweging aan de *Nieuwe Rotterdamse Courant*, welke in een leidartikel in haar nummer van heden, doet vermoeden dat dezelve schrijven met de Hessische constitutie minder bekend is.

»De »Zuschauer» der *Neue Preussische Zeitung* leverde onlangs uit Berlijn een staaltje van, wat de onluikende democratie voor de toekomst behoelt. In eene Gemeente-school (zoo zegt dat Blad, — door Protestanten geredigeerd —), waar derhalve de jeugd op kosten der Gemeentenaren onderwezen wordt, gaf de Onderwijzer de Tien Geboden op, om van buiten geleerd te worden. Bij het opzeggen van de les, zeide een der knapen: »Ik ben demokraat, zoo als mijn vader, — en demokraten gelooven niet aan God, zoo doende hebben ze ook met zijne Geboden niets te maken.» — De onthutste Onderwijzer vroeg daarop den knaap, of zijn vader dan niet ter kerk ging. »Wat, ter kerk gaan? antwoordde de jongen; — mijn vader heeft reeds krek berekend hoeveel woningen er uit de stadskerken te bouwen zullen wezen, en die dan voor niet aan de barrikadenstrijders moeten afgestaan worden, zoodra als de laatste overwinning door hen voor het Volk zal zijn behaald!» — Die lieve jeugd van dat lieve Volk.» (C. N. St.)

Wij hebben in ons Nummer van 4 October jl., naar aanleiding eener *Parijzer Correspondentie*, doen zien, dat de socialistische demagogen nog op verre na niet totaal verslagen zijn; wij toonden daar in het kort aan, hoe zij rusteloos blijven woelen en door allerlei politieke en maatschappelijke drogredenen proscleten zoeken te maken onder de arbeidende klasse, zoo in Engeland als op het vaste land.

En zóó is het; de demagogie, ofschoon te Parijs overmeesterd en op de slagvelden in Hongarije verpletterd, heeft zich van de ontvangen nederlagen hersteld en al langs de haar geslagen wonden geheeld. Ofschoon zij zich nog niet openlijk in het helder daglicht durft vertoonen, en niettegenstaande de waakzaamheid en de kracht der gouvernementen haar gedwongen hebben de verwezenlijking harer revolutionaire plannen te verdagen, werkt zij desniettemin in het duister voort, in de onderaardsche holten der maatschappij, waar alle euvelsaden beraamd worden, die de wereld in beroering brengen. Vooral in Duitschland is 't, dat de demagogen eene krachtige organisatie behouden hebben. Dat uitgestrekte deel van Middel-Europa is als het ware omkneld door een groot net, gesponnen door geheime clubs, die het gunstig oogenblik afwachten om op het maatschappelijk gebouw storm te loopen. De jongste gebeurtenissen zeggen daaromtrent meer dan de uitvoerigste commentariën.

Nog zeer onlangs heeft het ministerie van Benijen de aandacht der bevoegde autoriteiten gevestigd op de woelingen der revolutionairen. Wij vonden daer dagen in de dagbladen een stuk, dat geen den minsten twijfel meer gedooft aangaande den heimelijken arbeid, waarvan wij zoo even spraken. Het is namelijk een rondgaande

brief van het Hoofdbestuur der democratie aan de verschillende plaatselijke clubs, waarin een nauwkeurig overzicht gegeven wordt van den tegenwoordigen toestand der democratische vereenigingen in de onderscheidene landen van Europa. Wij laten hieronder een uittreksel volgen uit dat hoogst gewichtig stuk, dat zoo zeer verdient de waakzaamheid der gouvernementen op te wekken.

I. — BELGIE.

»De organisatie der Vereeniging onder de Belgische werklieden, zóó als deze in 1846 en 1847 bestond, heeft natuurlijk opgehouden, sinds derzelver voornaamste leden in 1848 gearresteerd en ter dood veroordeeld zijn; welke doodstraf evenwel later in eene levenslange gevangenis is veranderd. Over het algemeen, sedert den Februarijopstand, en sinds de verdrijving van de meeste leden des Genootschaps van Duitsche werklieden te Brussel, heeft de Vereeniging aanmerkelijk in kracht verloren. De bestaande politie-reglementen hebben haar bovendien nog niet vergund, zich weder op te heffen. Desniettemin is te Brussel aanhoudend eene gemeente (club) staande gebleven, die nog aanwezig is en bewijzen geeft van eene groote bedrijvigheid en ongemeene geestkracht.

II. — DUITSCHLAND.

»Het was 't doel van het Hoofdbestuur in deze circulaire een bijzonder verslag te geven aangaande den staat der Vereeniging in Duitschland. Dit verslag nu, kan op het tegenwoordig oogenblik niet geleverd worden, vermits de Pruisische politie thans zeer vele pogingen doet, met oogmerk om de vertakkingen der revolutionaire partij op te sporen; deze circulaire, ofschoon langs een veiligen weg in Duitschland gekomen maar in het binnenland verspreid zijnde, kan alligt in handen der politie vallen; zij moet derhalve zoodanig ingesloten zijn, dat zij in geen enkel opzigt de Vereeniging zou kunnen schaden. Van daar, dat het Hoofdbestuur er zich voor ditmaal bij bepaalt, het volgende mede te deelen:

»De Vereeniging heeft in Duitschland hare voornaamste zetels te Baden, te Bamberg, te Berlijn, te Breslau, te Keulen, te Frankfurt aan de Mein, te Glogau, te Hamburg, te Hanau, te Leipzig, te Liegnitz, te Maintz, te Neurenburg, te München, te Schwerin, te Stuttgart, te Wiesbaden en te Wurzburg. Tot dirigerende clubs zijn benoemd: Hamburg, voor Sleeswijk-Holstein; Schwerin, voor de beide Mecklenburgen; Breslau voor Silezië; Leipzig voor Saksen en voor Berlijn; Neurenburg voor Beieren; Keulen voor de Rijnprovincie en Westphalen. De gemeenten van Breslau, Göttingen en Stuttgart moeten voorloopig in direkt verband blijven met het Hoofdbestuur, tot dat het haar is gelukt, haren invloed genoegzaam uit te breiden ten einde in staat te zijn eene nieuwe clubs te vormen. De toestand der Vereeniging in het groothertogdom Baden zal niet eerder geregeld worden, dan na de ontvangst van het rapport van dengenen, dien wij, even als naar Zwitserland, derwaarts gezonden hebben.

»Daar waar genootschappen van boeren en boerenarbeiders bestaan, zoo als in Sleeswijk-Holstein en in Mecklenburg, zijn de leden der Vereeniging er in geslaagd, om op hen een regtstreekschen invloed uit te oefenen en om hen, ten minste voor een gedeelte, geheel ter harer beschikking te stellen. De genootschappen der werklieden en dagloons in Saksen, Frankrijk, Hessen en Nassau staan insgelijks voor het grootst gedeelte onder het bestuur der Vereeniging. Het Hoofdbestuur verwittigt al de gemeenten en alle leden der Vereeniging, dat men dien invloed moet beoogen in alle bijeenkomsten van werklieden en dagloons; dit punt is van het hoogste belang. Het bestuur beveelt aan alle dirigerende clubs en aan die onderbesturen, die met hetzelfde in dadelijke briefwisseling zijn, van voortaan in hunne verslagen bijzonder uitvoerig te zijn aangaande hetgeen in dat opzigt is verrigt. De afgezondene in Duitschland, die, uit aanmerking zijner bedrijvigheid, van het Hoofdbestuur eene openlijke hulde van erkentelijkheid heeft ontvangen, heeft aan de Vereeniging begaafde mannen aangebragt, wien hij de zorg voor de uitbreiding der Vereeniging heeft opgedragen.

»Het zal van den toestand der verschillende plaatsen afhangen, of mannen, die bepaaldelijk revolutionair gezind zijn, onmiddellijk in de Vereeniging kunnen worden opgenomen.

»Daar waar zulks niet kan gebeuren, moet men uit lieden, die in revolutionairen zin nuttig en te vertrouwen zijn, maar die de communistische gevolgen der tegenwoordige beweging nog niet begrijpen, eene tweede klasse van leden der Vereeniging vormen. Met behulp dezer betrekkingen kan de invloed, vooral op de genootschappen van landlieden en handwerkgezellen, zeer gemakkelijk worden verkregen en zeer duurzaam zijn. De vestiging van elk dezer genootschappen in het bijzonder blijft voorbehouden aan de dirigerende clubs, wier rapport over deze zaak mede ten spoedigste door het Hoofdbestuur wordt ingewacht.

»Eene club heeft aan het Hoofdbestuur het formeele

voorstel gedaan van onmiddellijk een kongres der Vereeniging te beleggen, en zulks in Duitschland zelf. De clubs en Vereenigingen zullen zelve genoeg beseffen, dat in de tegenwoordige omstandigheden de provinciale kongres en der dirigerende clubs zelfs niet eens overal raadzaam zijn, en dat een algemeen kongres der Vereeniging voor het oogenblik geheel en al onmogelijk is.

»Desniettemin zal het Hoofdbestuur op eene voegzame plaats een kongres der Vereeniging bijeenroepen, zoodra het 't oogenblik daartoe gunstig acht. Rijn-Pruissen en Westphalen zijn nog kort geleden bezocht door een afgezant van de dirigerende club te Keulen. Het rapport over den uitslag van die reis is nog niet te Londen aangekomen.

»Wij noodigen alle dirigerende clubs uit om hunne ondergeschikte genootschappen insgelijks te laten bezoeken door afgezanten, en om ons ten spoedigste het resultaat dier bezoeken te doen toekomen.

»Eindelijk deelen wij u nog mede dat men in Sleeswijk-Holstein in betrekking getreden is met het leger.

»Wij zijn het juist verslag wachtende van den invloed dien de Vereeniging daar zal kunnen uitoefenen.

III. — ZWITSERLAND.

»Wij wachten nog het rapport van dengenen, dien wij uitgezonden hebben, zoodat niet voor in onze eerstvolgende circulaire dienaangaande juiste bescheiden zullen kunnen worden medegedeeld.

IV. — FRANKRIJK.

»Men gaat, van Zwitserland uit, betrekkingen aanknopen met de Duitsche werklieden te Besançon en in de andere plaatsen van het departement Jura.

»Te Parijs heeft een lid der Vereeniging, die tot dusverre aan het hoofd der clubs in die stad stond, met name Everbeck, te kennen gegeven, dat hij ophield lid der Vereeniging te zijn. Hij denkt, dat hij daaraan meer dienst zal kunnen bewijzen, zoo hij zich uitsluitend wijdt aan de letterkunde. De betrekkingen zijn dus voor het oogenblik afgebroken en moeten met des te meer behoedzaamheid worden hervat, naarmate de Parijzenaars eene menigte lieden in de club hebben opgenomen, die gansch niet daarin pasten en die zelfs van te voren in regtstreeksche vijandschap met de Vereeniging geweest zijn.

V. — ENGELAND.

»De club van Londen is de belangrijkste der geheele Vereeniging. Zij heeft zich vooral daardoor onderscheiden, dat zij geheel alleen, sinds een aantal jaren de kosten der Vereeniging heeft gedragen, en vooral de kosten veroorzaakt door het reizen der uitgezonden personen. In dezen laatsten tijd is de club versterkt geworden door de toevoeging van nieuwe bestanddeelen; ook is zij 't, die de Vereeniging van Duitsche werklieden in deze stad bestuurt, alsmede de kloeke schare van Duitsche vluchtelingen, die hier wonen.

»Het Hoofdbestuur, staat door tusschenkomst van eenige daartoe afgevaardigde leden, in betrekking met de revolutionaire partij der Franschen, Engelschen en Hongaren. Wat de Fransche revolutionairen betreft, de eigenlijk gezegde partij der *proletairen*, waarvan Blanqui het hoofd is, heeft zich inzonderheid met ons vereenigd. De afgevaardigden van het geheime genootschap van Blanqui zijn in geregelde en officieele briefwisseling met de afgevaardigden der Vereeniging, aan wien zij de zorg over eenige voorbereidende werken voor den aanstaanden opstand in Frankrijk (!) hebben toevertrouwd.

»Het hoofd der revolutionairgezinde partij der Charlisten is insgelijks in geregelde en naauwe betrekking met de afgevaardigden van het Hoofdbestuur. Hunne dagbladen staan ter onzer beschikking.

»De vredebreuk tusschen die revolutionaire partij van onafhankelijke werklieden en die fractie, welke, bestuurd door O'Connor, het meest overheelt naar eene verbroedering met de burgerij, is noodwendig bespoedigd door de afgevaardigden der Vereeniging.

»Op deze wijze is het Hoofdbestuur in betrekking met de verze gevorderde partij der Hongaarsche emigratie. Die partij is belangrijk, daar zij een groot aantal aanzienlijke militairen bevat, die, zoodra eene revolutie uitbarst, ten dienste der Vereeniging zullen zijn.

»Het Hoofdbestuur noodigt de dirigerende clubs uit om ten spoedigste deze circulaire onder de leden te verspreiden en derzelver onderlinge betrekkingen te bespoedigen.

»Ook noodigt het alle leden der Vereeniging uit om hunnen ijver te verdubbelen, juist in het tegenwoordig oogenblik, nu de maatschappelijke betrekkingen zoodanig gespannen zijn, dat de uitbarsting van een nieuwen opstand niet lang meer kan uitblijven.

De *Freemans Journal* van Dublin spreekt van eene brochure, onlangs in het licht gekomen onder den titel van *Adres van het Comité der Katholieke Universiteit aan de Katholijken van Ierland*. Dit stuk is ondertekend door acht Hoogw. Prelaten, t. w. Drs. Cullen, Murphy, Slaterry, M. Hale, Cantwell, Haly, Foran en Dorry. De volgende krachtige zinsnede is daarin

»Wij zijn een katholiek volk; wij moeten gevolgelijk eene groote katholieke instelling hebben, waaruit de Iersche jongelingschap alle voordeelen van het universiteits onderwijs putten, en zich te gelijktijd doordringen kan van een uitsluitend katholieken geest.

Herstemming voor de Provinciale Staten.

Drenthe. — Assen (distrikt I). Bij vrije stemming voor een lid der Prov. Staten heeft niemand de meerderheid verkregen. Herstemming tusschen de heeren Mr. H. Tonckens en Jhr. A. W. van Holthe.

Hoogeveen (distrikt II). Ook hier heeft niemand de meerderheid verkregen. Herstemming tusschen de heeren N. A. Blom en Mr. J. P. Willige.

De heer H. J. Meijer, door de Prov. Staten van Groningen verkozen tot lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal, heeft voor die betrekking bedankt. Den 22 dezer zullen de Staten tot eene nieuwe verkiezing overgaan.

Z. M. heeft te H. van Dijk eervol ontslagen als landmeter van de 1e klasse in Noordbrabant, en als zoodanig benoemd J. Burgers te 's Hertogenbosch; 2e S. P. van der Tuuk, eervol ontslagen als Burgemeester van Bellingwolde.

Bij Koninklijk besluit van den 13 dezer, is aan vijf commissien uit de Provinciale Staten van Zuid-Holland, respectievelijk belast

- 1°. met het onderzoek van het reglement van het bestuur van het hoogheemraadschap van Schieland;
- 2°. met het onderzoek van de door Gedeputeerde Staten voorgedragen wijziging van art. 25 van het reglement naar hetwelk het hoogheemraadschap van Delfland wordt bestuurd;
- 3°. met het ontwerpen van een reglement van orde voor de vergadering der Provinciale Staten;
- 4°. met het ontwerpen eener instructie voor Gedeputeerde Staten, en
- 5°. met het onderzoek van het ontwerp van gemeentewet; magtiging verleend om na het sluiten der Staten-vergadering hare werkzaamheden voort te zetten.

Z. M. heeft, in het belang van den vrijen handel, de stad 's Hertogenbosch geauthoriseerd om in zoo verre het daar bestaande reglement van belasting op de boten te wijzigen, dat bij uitvoer van 20 of meerdere Nederlanden gezonde en eetbare boten, onder korting van 15 ten honderd van de uitgevoerd wordende hoeveelheid, teruggave van betaalde stedelijke belastingen, dat is 4 cents van het Ned. pond, zal gegeven worden.

Wij meenen onzen lezers geen ondiens te doen, met hun nogmaals te herinneren dat van af Maandag 7 October tot en met Zaterdag 26 October e. k., bij de Nederl. Bank dagelijks en bij de Arrondissements-betalemeesters (mede op alle werkdagen, te Amsterdam, echter alleen op de vier laatste dagen der week) gelegenheid is tot inwisseling der stukken van 10 en 5 centen, geslagen naar de wet van 28 Sept. 1815, terwijl ze niet langer dan tot den 27 October in betaling behoeven te worden aangenomen.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Dingsdag, 15 October.

In deze zitting is besloten tot de toelating van den heer Tonckens, nadat namens de commissie tot onderzoek van de geloofsbriefen, over diens geloofsbriefen door den heer Philipse nader rapport was uitgebragt.

De Vergadering heeft het in ons vorig nummer medegedeelde ontwerp-adres van antwoord op de troonrede onveranderd vastgesteld. Het zal Zijne Majesteit den Koning worden aangeboden door eene Commissie, bestaande uit den Voorzitter, de leden die de Commissie voor het ontwerpen hebben uitgemaakt, en de heeren van Moura en de Sijter.

Op voorstel van den heer van Weesem is door de Vergadering besloten, dat in de eerstvolgende bijeenkomst in overweging genomen zal worden de vraag, of tot de nieuwe keuze van een Griffier en tot eene herziening van het Reglement van Orde moet worden overgegaan.

TWEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 15 October.

In deze zitting is ingekomen eene missive van den heer Backer, daarbij zijn ontslag nemende als lid der Kamer, nader hoofde van zijne benoeming tot commissaris des Konings in de provincie Overijssel. Door de afdeelingen zijn tot leden der commissie voor het voorstel tot herziening van het Reglement van Orde verkozen de heeren: Meussen, Heemskerk, Wintgens, Godefroi en Poortman. De commissie voor het adres van antwoord op de troonrede heeft haar ontwerp nader vastgesteld, en de discussie daarover is bepaald op morgen ten twaalf ure. Het ontwerp luidt gewijzigd aldus:

SIRE!

1. De Tweede Kamer der Staten-Generaal schat op hoogen prijs, dat Uwe Majesteit reeds terstond aan het Nederlandsche Volk het volle genot heeft willen verleenen van de regten, welke de onlangs gevestigde instellingen aan de Natie verzekeren. Zij vindt daarin een nieuw bewijs, dat Gij, Sire, steeds onder de dierbaarste belangen des Vaderlands in de eerste plaats stelt de verwezenlijking der Grondwet.

2. Wij verheugen ons in de verzekering, dat onze betrekkingen met alle Mogendheden van goede verstandhouding getuigen, en vertrouwen dat in de moeilijkheden, waartoe de bijzondere stelling van Limburg aanleiding geeft, het ware

van Nederland door Uwer Majesteits Regering niet af zal worden verloren.

De bloei van den buitenlandschen handel, waarop de verstandhouding met andere landen zoo grooten invloed is, voor ons Vaderland van het hoogste belang. Wij wachten van Uwe Majesteit, dat de jongste verandering in de scheepvaartwetten gunstige gevolgen, zoo voor de ontwikkeling van eigene krachten, als voor de betrekking tot andere volken zal hebben.

Het opheffen van belemmeringen, het ontslaan van banden en het met beradenheid toepassen van het beginsel van vrijheid, zal ook in de staatshuishouding voor ons heilzame vruchten dragen.

4. Het verheugde ons de verzekering te ontvangen, dat de zee- en landmacht zich steeds loffelijk van haren pligt kwijten. Met Uwe Majesteit gevoelen wij het gewichtige van een deugdelijke verdedigingstelsel. Door het spoedig tot stand komen daarvan zal aan de krijgsmagt eene vaste inrigting kunnen gegeven worden, tevens geschikt om de zedelijke kracht van het leger te verhoogen. Wij vertrouwen, dat bij het verzekeken van de veiligheid van den Staat spaarzaamheid zal betracht worden.

Met welgevallen hebben wij vernomen, dat door doelmatige vereenvoudigingen van het beheer en de inrigtingen der marine de middelen zullen kunnen gevonden worden om, zonder benadeeling van het materieel, spoedig de active zee-magt uit te breiden.

De voorspoed en het geluk der kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddelen staan met de welvaart van het Moederland in het naauwste verband. Wij vernamen met belangstelling van Uwe Majesteit, dat de toestand der gewesten over het algemeen bevredigend is.

Wij hopen, dat, wanneer de gunstige staat der koloniale geldmiddelen eene bijdrage ten behoeve van het Moederland, hooger dan de geraamde, toelaat, tevens voor de belangen der kolonien voldoende zal zijn gezorgd.

Wij verblijden ons, dat de huishoudelijke toestand des Rijk redent tot tevredenheid en moed geeft.

Wij hopen, dat de Voorzienigheid ons moge bewaren voor de herhaling der rampen, die sommige oorden des Rijks getroffen hebben en die op loffelijke wijze door de nationale weldadigheid zijn gelenigd.

De voorbijgaande min gunstige omstandigheden worden echter opgewogen door verschijnselen van welvaart, welke wij met Uwe Majesteit dankbaar erkennen en waaronder wij vooral ook de ontwikkeling van landbouw en nijverheid rekenen.

Van het uiterste gewigt beschouwen wij de uitbreiding van de middelen van vervoer te water en te lande, de afdoende verbetering van den staat onzer rivieren en alles wat streken kan om eene verbeterde en versnelde gemeenschap zoo binnen 's lands als met naburige Rijken te bevorderen.

8. De mededeelingen omtrent de gesteldheid der geldmiddelen hebben wij met belangstelling ontvangen. Het verdwijnen van het tekort van een vroeger dienstjaar en het gegeven tusschen op een batig slot van de loopende dienst, wekken bij ons vertrouwen voor de toekomst.

Een spaarzaam beheer en eene grondige verbetering van de belastingstelsel, gevoegd bij de werking der wetten, die voering aan de artt. 122 en 175 der Grondwet zullen geven: dit alles kan krachtig bijdragen tot verdere verbetering van den finantieel toestand.

9. Door Uwe Majesteit is de aanbieding toegezegd zoo van deze als van andere gewichtige wets-ontwerpen. Wij vertrouwen, dat tijdig aan ons zullen worden voorgelegd al die wets-ontwerpen, waarvan de Grondwet de aanbieding hetzij in eene vroegere, hetzij in deze zitting voorschrijft.

Gewichtig en veelomvattend is voorzeker de taak die ons wacht, daar wij zullen worden geroepen om de grondwettige instellingen verder in het leven te brengen, het finantieel huishouden te regelen en de zedelijke en stoffelijke belangen van het Volk te bevorderen.

Sire! wij verwachten, dat de eendragtige samenwerking van Regering en Vertegenwoordiging het mogelijk zal maken om alles wat ons te behandelen zal gegeven worden, tot stand te brengen. De goede uitkomsten, welke in de afgelopen zitting verkregen zijn, versterken ons in de hoop, dat wij, met Hooger bijstand, zullen volbrengen hetgeen het Vaderland van ons wacht.

Zitting van Woensdag 16 October.

Heden heeft de Kamer de algemeene strekking van bovenstaand adres aangenomen, met 50 tegen 3 stemmen. Men gaat nu tot het afleiden van het telegrafisch bericht, voort tot de "pragmaten".

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Oct. De drukpers en het spreekgestoelte hebben, gelijk men weet, reeds talrijke misbruiken van de provisioneele regering aan het licht gebracht. Hare leden hebben daar nog meer licht aan bijgezet, door elkander regt broederlijk met de schuld te betichten. Het publiek weet daar dus al heel wat van, maar de mededeelingen der rekenkamer zullen hetzelfde nog een en ander doen vernemen, wat het nog niet vermoedde. Zoo heeft men o. a. verscheidene rekeningen van het departement van oorlog gevonden, betrekkelijk de bekende expeditie eener democratische bende naar Risquons-Tout op de Belgische grenzen. Voorts prijken er, onder den titel van »Onderstandsgelden aan Uitgewekenen», verscheidene aanzienlijke sommen, welke uitgekeerd zijn aan benden Polen, Duitschers en Italianen, die naar onderscheidene plaatsen afgezonden werden, om daar revolutionnaire bewegingen te verwekken. Zoo ziet men onder de rekeningen van het departement van binnenlandsche zaken verscheidene posten wegens uitrusting, onderhoud en vervoer van 500 Polen, die (men ziet niet van waar) met wapenen en bagage naar Pruisen werden gezonden.

Ook weet men thans hoe het is toegegaan met de toe-

lagen van allerlei soort, aan de commissarissen en ondercommissarissen der provisioneele regering, die 40 francs per dag ontvingen; — bij de kiezers vergaderingen, oprichtingen van vrijheidsboomen, gewone en buitengewone spoorreinen, feestmalen, gratificaties, enz. allen bestemd om den ijver voor de republiek aan te wakkeren.

Kort na de Februarij omwenteling vroeg en verkreeg de bevelhebber der nationale garde, de Courtais, eene som van 20,000 francs voor soldij der mobile garde. Daarvan werden bijna 16,000 francs besteed aan onderwerpen, die aan het doel geheel vreemd waren en overigens wordt het gebruik aangewezen door eene eenvoudige nota van dezen inhoud:

»Op 25 Februarij uitgereikt aan gekwesten 600 fr.; op den 26sten besteed aan zamenscholingen 500 fr.; om de Tuilerien door de plunderaars te doen ontruimen 1500 fr.; politiekosten 5000 fr.» enz.

MADRID, 9 Oct. Men verneemt thans ten stelligste dat H. M. de Koningin het door generaal Narvaez aangeboden ontslag niet aangenomen heeft. De Koning moet den generaal bij die gelegenheid op de meest vleijende en vereerende wijze hebben toegesproken. Er zal dus, gelijk wij gisteren reeds hebben gezegd, vooreerst geene verandering in het kabinet plaats hebben.

Wat dit gevoelen nog versterkt, is het ontslag van den generaal Cordova als kapitein-generaal der hoofdstad. Die generaal is blijkbaar door H. M. aan den minister-president opgeofferd. Hij zal worden vervangen door den generaal Norzagaray.

— De graaf van San Luis, minister van binnenlandsche zaken, heeft zijne portefeuille weder aanvaard.

— Nopens de regeling der schuld is niets nieuws te vermelden.

— Men berigt, dat het Pauselijk hof 12000 portretten van Z. H. den Paus herwaarts heeft gezonden, om onder het Spaansche leger te worden verspreid; alsmede eenige kostbare gebedenboeken voor H. M. de koningin en de ambtenaren van het koninklijk huis.

ENGELAND.

LONDEN, 14 Oct. Uit eene officieele opgaaf wegens het brievenvervoer in Engeland blijkt hoezeer de verzending van brieven sedert de posthervorming is toegenomen. In 1839 werden 82,471,000 brieven vervoerd, in 1849 reeds 337,065,000.

— Alle werkzaamheden aan den onderzeeschen telegraaf tusschen Engeland en Frankrijk zijn gestaakt tot het voorjaar.

— Bij eene dezer dagen gehouden veiling te Midlesborough bezweek eensklaps de vloer, en koopers en verkoopers zijn in den daaronder gelegen kelder te land gekomen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 15 October. De inwijding van het standbeeld Bavaria heeft den 9den dezer te Munchen met groote plegtigheid plaats gehad.

— Vrijdag avond is de geheele editie der *Mainzer Zeitung*, terwijl deze nog slechts gedeeltelijk was afgedrukt, in beslag genomen; zelfs reeds op de post bezorgde exemplaren werden geconfisqueerd.

— Dezer dagen is een Oostenrijksch officier, die bij de Sleeswijk-Holsteinsche troepen diende, tot de Deenen overgelopen. Deze hebben hem echter niet willen aan nemen. Tonningen wordt thans door de Deenen bevestigd. Volgens de Kopenhager dagbladen bedraagt het verlies der Deenen bij den aanval op Friedrichstadt, 120 zoo dooden als gewonden, waaronder twee officieren.

— De demissie van het korps officieren te Kassel, is nog niet aangenomen. De luit. generaal von Haynau heeft hun op nieuw tijd gegeven om zich te bedenken.

BERLIJN, 14 October. Het te vernieuwen handelsverdrag met Belgie is andermaal in het ministerie ter sprake gekomen, en men begint te gelooven, dat de onderhandelingen met een gunstigen uitslag bekrond zullen worden.

WILHELMSSBAD, 18 October. Het door de *D. Ztg.* verspreide bericht, dat de keurvorst van Hessen zoude geabdiceerd hebben, is een geheel uit de lucht gegrepen logen, zegt de *Kasseler Zeitung*.

WEENEN, 14 October. Het patent tot invoering van eene belasting op de consumtie en het gedistilleerd in Hongarije en aangrenzende landen, is door het ministerie van financiën in gertedheid gebragt.

ITALIE.

Zie hier eene lijst der in het Consistorie van 30 September jl. benoemde Kardinalen, met opgave van hun vaderland en ouderdom:

Zijne Em. Raphaël Fornari, geboren te Rome, 83 jaar.

» P. T. D. d'Astros, aartsbisschop van Toulouse, geboren te Tours in Frankrijk, 78 jaar.

» J. J. Bonnel v Orho, aartsbisschop van Toledo, geboren te Pinos della Valle, 68 jaar.

Zijne Em. Giuseppe Cosenza, aartsbisschop van Capua, geboren te Napels.

» J. M. A. G. Matthieu, aartsbisschop van Besançon, geboren te Parijs, 54 jaar.

» J. J. Romo, aartsbisschop van Sevilla, geboren te Caxivar nabij Toledo, 71 jaar.

» Th. Goussset, aartsbisschop van Rheims, geboren in het aartsbisdom Besançon, 58 jaar.

» M. J. G. baron van Semeran-Beckh, aartsbisschop van Ollmütz, geboren te Weenen, 54 jaar.

» J. von Geissel, aartsbisschop van Keulen, geboren in het bisdom Spiers, 54 jaar.

» P. P. de Figueredo da Cunha e Mello, aartsbisschop van Braga (Portugal) geboren in het diocese Coimbra, 80 jaar.

» N. Wiseman, aartsbisschop van Westminster geboren te Sevilla, 48 jaar.

» Giuseppe Pecci, bisschop van Gubio, aldaar geboren, 74 jaar.

» M. von Diepenbrock, bisschop van Breslau, geboren in het bisdom Munster, 52 jaar.

» Roberto Roberti, auditeur-gen. der apostolische Kamer, geboren in het bisdom Fermo, 62 jaar.

Van deze Kardinalen behooren er tot den Kerkelijken Staat 3, Napels 1, Frankrijk 3, Oostenrijk 1, Spanje 2, Portugal 1, Pruisen 2 en Engeland 1.

Per telegraaf 10 Oct. wordt uit Rome berigt dat de heer Pinelli zijne paspoorten gevraagd heeft.

De *Risorgimento* (van Turijn) spreekt het berigt tegen, dat de Fransche gezant te Turijn aan de Sardische regering eene nota van zijn gouvernement zou hebben ingediend, waarbij de tegen de aartsbisschoppen van Turijn en Cagliari genomen maatregelen werden afgekeurd.

Graaf Camille Cavour, die, gelijk men gisteren meldde, den ridder de Santa Rosa als minister van landbouw en koophandel zou opvolgen, is, volgens de vuurroode *Concordia*, directeur van de half-roode *Risorgimento*. De *Concordia* is beducht dat Cavour als minister soms niet hoog genoeg gekleurd mogt zijn. »Wij hopen», zegt het blad, dat graaf Cavour zich zal herinneren wanneer hij op den ministerzetel zit, dat hij altijd een bewonderaar van Engeland en een voorstander van de strengste wettigheid geweest is....» Dit wil in den mond van de *Concordia* zooveel zeggen als: een vijand der geestelijkheid en van de Kerk. — De ultra-liberale bladen noemen den heer Cavour een man van echt constitutioneele beginselen. Het liet zich beter hooren, indien men 't verstond in den zin, waarin de heer Sicaardi c. s. constitutioneel zijn. Het zal echter spoedig blijken wie de heer Cavour is, en wat het Piemontesche volk van hem als minister te wachten heeft.

De ministerieele *Croce di Savoia*, die men niet mag nog kan vertrouwen, meldt als een gerucht dat de Fransche regering de laatste besluiten des groothertogs van Toskanen zou afgekeurd hebben, en dat de abdicatie van laatstgenoemden meer en meer waarschijnlijk wordt.

De *Armonia* zegt uit eene goede bron vernomen te hebben, dat Mazzini zich gedurende vijf dagen heimelijk te Rome opgehouden heeft. In de geheime clubs van het »Jonge Italie» moeten zeer gevaarlijke plannen gesmeed worden.

BELGIE.

BRUSSEL, 15 October. Op voordragt van den minister Rogier, heeft Z. M. bepaald, dat te Laeken eene nieuwe kerk gebouwd zal worden ter nagedachtenis van Belgie's eerste koningin. De koning heeft tot de eerste onkosten van dien bouw, de belangrijke som van 100,000 francs ter beschikking van het gouvernement gesteld.

Algemeen bijval vindt het plan tot het oprigten van een gedenkteeken voor de koningin, als eene hulde haar betoond door het Belgische volk, dat daartoe de kosten draagt in vrijwillige giften.

Behalve een gedenkteeken ter nagedachtenis der Koningin, bestaat ook het plan om eene weldadige instelling tot haar aandenken op te rigten.

— Gisteren heeft de treurige plegtigheid plaats gehad van de overbrenging der asch van H. M. de Koningin, van Ostende naar Laeken. Een groot gedeelte der wagens van het konvooi was met zwart behangen; de lijkwagen was rijk met zilveren versierselen bedekt. Te Ostende werd het lijk gezegend door Mgr. den bisschop van Brugge, te Gend door Mgr. den bisschop van Gend, en te Mechelen door Z. Em. den kardinaal aartsbisschop van Mechelen, welke laatste prelaat het lijk tot Brussel vergezeld heeft. Ten 4 ure kwam de trein, die ten half elf het station te Ostende verlaten had, te Laeken aan. Z. M., vergezeld van zijn zonen, den hertog van Nemours, den prins van Joinville en den hertog van Aumale, was het konvooi een uit vooruitgeleid. Te Laeken werd de kist op een lijkwagen gezet en stelde zich de optocht op nieuw in beweging naar de kerk. Z. Em. de kardinaal-aartsbisschop van Mechelen, in pontificaal dosch met mijter en staf,

benevens zijne beide groot-vikarissen eene aanzienlijke selectie geestelijken, en de deken van de kerk. Goblet gingen voor den lijkwagen; daarachter volgden Z. M. met zijne beide zonen, benevens de Fransche prins, en prins August van Saxe-Coburg; de leden van het corps diplomatiek, twee ministers, en alle leden der beide kamers, die te Brussel woonachtig zijn. Nadat de rouwperiodes plegtigheid in de kerk verrigt was, leerde Z. M. naar het kasteel van Laeken terug. Zoo als gezegd is, blijft het lijk eenige dagen in de kerk, ten toon gesteld; Donderdag voormiddag zal de ter aarde bestelling plaats hebben.

In Luxemburg zijn de aardappelen geheel vrij van de ziekte, en de oogst is er zoo overvloedig, dat de prijzen van dit voedingsmiddel zeer laag zijn.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 16. October.

BEVALLEN (15 Oct.): M. M. Bietberg, geb. van Rheeden, Dierst. 1844; J. D. Mulderman, 16 j.

PRIS-COURANT DES EFFETEN.

15 OCT. 4 1/2 u.	gebl.	16 OCT. 4 1/2 u.	gebl.
Nieuw. Sch. 2 1/2 pCt.	56 1/2	56 1/2	56 1/2
Dito Dito	67 1/2	67 1/2	67 1/2
Dito Dito	88 1/2	88 1/2	88 1/2
Dito Obligat. O. I.	87 1/2	87 1/2	87 1/2
Amortis. Syndic.	88 1/2	88 1/2	88 1/2
Handel. Maatschappij	168 1/2	168 1/2	168 1/2
Aand. Rijn-Spoorweg			
Aand. Holl. S. M.			
Obligat.			
Belg. Obligat. 1844			
Cert. bij de Belg. Bank			
Dito bij de Belg. Bank	46 1/2	46 1/2	46 1/2
Dito bij de Belg. Bank	52 1/2	52 1/2	52 1/2
FRANKF. Obligat.	11 1/2	11 1/2	11 1/2
SPANJ. bij de Rijk. 2 1/2	11 1/2	11 1/2	11 1/2
Dito Dito	39 1/2	39 1/2	39 1/2
Dito Obligat. 500	33 1/2	33 1/2	33 1/2
Dito Obligat. 2400 P.	8 1/2	8 1/2	8 1/2
Coup. d'Amort.			
Passive			
FRANKF. Obligat.			
PORTUG. Obligat. 500	35 1/2	35 1/2	35 1/2
Dito Obligat. 500	34 1/2	34 1/2	34 1/2
Russ. bij de Rijk. 1798 en 1816	104 1/2	104 1/2	104 1/2
Dito Obligat. 1822 en 1829	104 1/2	104 1/2	104 1/2
Cert. bij de Rijk. 1831 en 1833	95 1/2	95 1/2	95 1/2
Dito Obligat.	94 1/2	94 1/2	94 1/2
Dito Obligat. 500	87 1/2	87 1/2	87 1/2
Dito Obligat. 500	86 1/2	86 1/2	86 1/2
Cert. te Hamburg			
Inscrip. in Assignat.			
Cert. van dit			
POLJ. Obligat. 500			
Dito Obligat. 500			
AMERIKA, Bank-Actien	75 1/2	75 1/2	75 1/2
PRUSSIAN, Aand. met Lot. R. 50	40 1/2	40 1/2	40 1/2
OOSTER. Obligat. 5 pCt.	80 1/2	80 1/2	80 1/2
Dito Nieuwe	82 1/2	82 1/2	82 1/2
Dito Nieuwe			
Wett. bank bij Goll en Co.			
Dito Obligat.			
Aand. met Loting 500	300	300	300
Nieuwe dito			
NAPLES, Cert. Lom. en Bourc. 5 pCt.	90 1/2	90 1/2	90 1/2
BRAZIL. Obligat. 1824			
Dito Obligat. 1843			
Dito Obligat. 200	78 1/2	78 1/2	78 1/2
PERU	29 1/2	29 1/2	29 1/2
MEXICO	33 1/2	33 1/2	33 1/2
VENEZUELA 6 pCt. nu	18 1/2	18 1/2	18 1/2
NEW GUAYANA 6 pCt. nu	3 1/2	3 1/2	3 1/2
ECUADOR			
Coup. d'Amort.			
GRIEKEN			

Binnenlandsche beurzen algemeen iets williger dan gisteren. 3 pCt. Fransche en Belg. insgelijks iets beter. Spaansche nagenoeg onveranderd. Russische goed prijshoudend. Metalen een zweem lager. Van Zuid-Amerikaansche fondsen zijn Peruaansche afgestelde ruim 1 pCt. in koers gestegen; in de andere soorten was handel en variatie van weinig betekenis.

Koers van het Geld: Beleming 2 1/2 pCt., Prolongatie 2 1/2 pCt., Discont. 2 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56 1/2; Zigt. Parijs 56 1/2; 2/m. Londen 11 1/2; Zigt. Londen 11 1/2; 2/m. Hamburg 35; Zigt. Hamburg 35; 3/m. Londen 11 1/2; 2/m. Petersburg 1,86 1/2.

RUSSISCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 14 Oct. Belg. leen. 2 1/2 pCt. —; 5 pCt. 97 1/2; 1840, 5 pCt. 98; Spanje, 5 pCt. 11 1/2; Binnel. 3 pCt. 34; Coupons —; Rom. Leening 76 1/2.

PARIS, 14 Oct. Fr. 3 pCt. 56 1/2; 4 pCt. —; 5 pCt. 91 1/2; Schatk. 4 1/2; Bank-Act. 2270; —; Belg. 1840, 5 pCt. 100 1/2; 1842, 5 pCt. 100 1/2; 1844, 5 pCt. 100 1/2; Spanje, 5 pCt. —; Binnel. 3 pCt. 34; Rom. Leening 1834, 960; —; 1849, 920; —; Rom. Leen. —.

MADRID, 9 Oct. Spanje 3 pCt. 34 1/2; id. 5 pCt. 13 1/2; id. Uitgest. Sch. 34 1/2; id. Coupons 76 1/2.

LONDEN, 14 Oct. Cons. kont. — a —; op tijd 97 1/2 a 97 1/2; Braz. 99 a 91 1/2; 1822/23, 89 a 90; 1843 — a —; Buenos Ayros 58 a 58 1/2; Den. 3 pCt. 75 1/2 a 76; N. L. 5 pCt. 100 a 100 1/2; Nieuwe schip — a —; Ecuador 3 1/2 a 3 1/2; Gren. 18 1/2 a 18 1/2; Uitgest. 4 1/2 a 4 1/2; Mexico 31 1/2 a 31 1/2; Peru 4 pCt. 79 1/2 a 80; Uitg. 33 1/2 a 33 1/2; Grieken — a —; Port. 5 pCt. 87 a 88; 4 pCt. 83 a 83 1/2; 3 pCt. 33 1/2 a 34; Rusl. 1822, 5 pCt. 109 1/2 a 110 1/2; (N.) 4 1/2 pCt. 97 a 97 1/2; Spanje 5 pCt. 18 1/2 a 18 1/2; id. 3 pCt. 38 1/2 a 39; id. Passive 3 1/2 a 3 1/2; Holl. 5 1/2 pCt. 57 1/2 a 57 1/2; id. 4 pCt. 89 1/2 a 89; Ven. 32 1/2 a 33; Uitg. 11 1/2 a 12; Belgie 4 1/2 pCt. — a —.

WEENEN, 13 Oct. Met. 4 1/2 pCt. 83 1/2; 5 pCt. 93 1/2.

BERLIJN, 14 Oct. Schuldbr. 3 1/2 pCt. 84 1/2; Loten 109 1/2; Rusl. Stiegl. 4 pCt. —; Pools. 4 pCt. 78 1/2; Loten fl. 200 96; id. fl. 300 139; id. fl. 500 80 1/2.

FRANKFORT, 14 Oct. Met. 5 pCt. 78 1/2; 4 pCt. 61 1/2; 2 1/2 pCt. 41; Bank-Actien 1130; Darmst. Loten fl. 50 76; id. fl. 75 27 1/2; Badensche Loten fl. 50 52; id. fl. 35 30 1/2; Nassausche 25 1/2; Holl. 2 1/2 pCt. 56 1/2; Werk. Sch. 4 pCt. 88; Sjudio. 3 1/2 pCt. 88.

HANDELSBERICHTEN.

AMSTERDAM, 16 October.

Afloop der op 15 dezer gehouden veiling:
70/1 booten nieuwe Zant. Krenten f 15 a 15 1/2 opgeh.; 60/2 boot en 50 vaatj. nieuwe Zant. Krenten f 45 a 45 1/2 opgeh.; 48 vaat. Patras Krenten f 13 opgeh.; 42/1 en 42/2 Patras Krenten f 12 a 14 verkocht; 5 1/2, 16/3, 10/2 Patras Krenten f 12 1/2 a 12 1/2 verkocht; 12 boot. Patras Krenten f 12 1/2 a 12 1/2 verkocht en opgeh. — 172 v. Smyrna Rozijn f 13 1/2 opgeh.; 44 v. Smyrna Rozijn f 10 1/2 opgeh.; 256/1, 105/2, 171/4 k. Mascadal Rozijn f 18 1/2 a 14 1/2 verkocht; 491 vat. Zwart Rozijn f 6 1/2 a 7 opgeh. — 318 bn. Madras Rijst f 5 1/2 opgeh.; 83 bn. Manilla Rijst f 6 1/2 opgeh.; 126 bn. Arracan Rijst f 6 opgeh.; 69 bn. Arracan Rijst f 6 1/2 a 7 opgeh. — 13 bn. witte Peper 24 1/2 cs. verkocht; 18 v. Cayenne Nagelen 43 cs. opgehouden.

ROTTERDAM, 13 Oct. Heden zijn afgedaan ca. 10.000 b. Arracan Rijst, aangevoerd per Columbus, tot f 6 en 6 1/2, naar kwaliteit.

Heden zijn afgedaan 50 v. Maryland Tabak, ex Rebecca. De heden gehouden veiling van Mahoniehout is afgelopen als volgt:

833 blokk. en blok. zijn verk., tot 16 a 36 c. Vande 317 " " " " 130 " 16 a 54 c. De 20 ton Pukhout zijn tot f 1 1/2 verkocht. De 10 kist. Gum Guajaci heden geveild, zijn verkocht tot 15, 15 1/2 en 16 c., p. 1 k.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 16 Oct. Tarwe zonder verandering: 129, 130 & bonte Pools. f 285, 295; 131 & mindere dito f 292; 128 & j. Muhstara. f 245.

Gedroogde Rogge prijshoudend, ongedroogde als voren wel te plaatsen maar hooger gehouden wordende ging hierin niet om, verkocht: 115 & gedroogde f 137.

Garst in een doop: 120 & Chevalier f 172. Haver zonder handel.

Boekweit prijshoudend: 122 & Rijn f 190. Koolzaad. Polder 49 f. Op 9 vaten Olie in Oct f 53 1/2.

Lijnraad een doen: 108,9 & Tisch f 257 1/2; 107 & Koningsb. f 255; in veiling 108, 114 & Riga f 8 1/2, 9 1/2. Raapolie op 6/w. f 36 1/2; Vliegend f 35 1/2; 10. Mei ek. f 35 1/2; Nov. en Dec. f 35 1/2. Lijnolie op 6/w. 36 1/2; Vliegend f 35 1/2. Hennepolie op 6/w. f 38 1/2. Raapkoeken f 58, 63. Lijnkoeken f 7 1/2, 10.

ROTTERDAM, 15 Oct. Tarwe 162 2 & j. Hoogl. Kleefs. f 275; 163/2 & n. dito f 280; 159/2 & o. Kleefs. f 268; 158/2 & j. dito f 255. — Rogge 144/2 & Archangel f 155.

SCHIEDAM, 15 Oct. Rogge. 142/2 & Koers. f 155 6/w. — Montwijn per Ned. vat zonder fust f 10,87 1/2; Jenever f 14,50; Amst. Proef f 15,75; zonder de belasting.

ANTWERPEN, 15 Oct. Koffij. Wij vernemen den verkoop van omstreks 1500 b. Batavia, 400 balen Braziel en 500 balen St. Domingo.

Ruwe Suiker. Er zijn ca. 600 kisten blond Hayana gerealiseerd.

LONDEN 15 Oct. Ruwe Suiker. In vroeemde Suiker was tamelijke handel tot volle prijzen, waartegen ettelijke houders echter niet willen afgeven. Naar Geraffineerd was levendigen vraag voor consumptie met een ferme markt; bruine Lompen 32 s.; Crushed weinig gevraagd.

Koffij. De markt is zeer ferm met vrij drukken omzet; native Ceylan 57 a 58 s. voor goed ord. en tot dien prijs zijn weinig verkoopers. Plantage is zeer gevraagd tot rijzende prijzen. 4 a 5000 balen zijn grotendeels verkocht tot 57 s. 6 d. voor goed ord.

Rijst. De prijzen der O. I. soorten zijn verslapt; voor uitvoer en consumptie is weinig vraag.

GRAAN. De sterke aanvoer alleen heeft de rijzing belet. Garst beste 28 a 30 s.; mindere 22 a 23 s. Haver ferm, de fijne soorten oude zijn schaars.

LIVERPOOL, 12 Oct. KATOEN. Markt ferm maar kalm; prijzen zonder verandering; De verkoop bedraagt 6000 b. waarvan 800 Amer. en 200 Sprate voor uitvoer en 1000 Sprate voor speculatie. In 't geheel zijn verkocht 4000 b. Amerik., 350 Egypt. tot 9 a 10 d. en 1500 Sprate tot 5 1/2 a 6 d.

TRIEST, 6 Oct. Op deze markt heeft eene levendige beweging geheerscht in Koffij en Suiker. Vele partijen zijn gekocht en weder verkocht. Vooral in er veel gedaan in Koffij op levering. Engisten werd de markt stiller en de prijzen zinken hooge prijzen niet meer bedingen.

Men heeft de Rio Koffij gemeen en gewassen betaald tot 31 a 42 fl. het honderd. (56 fl.) St. Domingo 38, Java 38 en 39, Havana 35, Guayaquil 31, Santiago 45 a 46.

Suiker. In gestampte was de omzet levendig en de prijzen zijn wederom hooger. Wij hebben tot omstreks 1500 kwintalen nu. Uit hoede van het ver. geveerde jaargetijde, wachten wij thans weinig aanvoer meer uit Holland. De beste prijzen zijn 21 1/2 en 22 fl. het honderd.

SCHEEPSTIJDINGEN.

HELVOET, 15 Oct. De stoomboot Admiraal Ver-Iluell, &

bij de Goereesche haven gestoomd en aldaar geankerd. — Het schip Neerlands Koning, Kap. Admiraal, is door de stoomboot Kinderdijk binnen door naar Brouwershaven gesteept.

BRIELLE, 15 Oct. Volgens alhier ontvangen rapport, zonden 13 dezer op de ribben van de Hindert gestrand zijn, een Zweedsche schooner, volgens achter Rockange aangedreven papieren vermoedelijk genaamd geweest Joel, geveerd door Kap. C. Andersson; het schip was na de stranding op zijde gevallen en daardoor hoogstwaarschijnlijk het volk verdronken.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 15 Oct. J. Schade, Elisabeth, Marcuen. — Gisteren nog: H. F. Niemann, Bazar, New-York. — L. E. Koning, Stad Almelo, Hufl. — E. Schaap, Bernhard en Elise, id. — S. M. Salvensen, Anna Maria, Riga. — J. A. Keun, Hendrik, Frederikstad. HELVOET, 15 Oct. O. Reilly, Blarney, (s.) Liverpool. — J. Fletcher, Rachel, Peterhead. — G. Thompson, Enterprise, (s.) Yarmouth. — Gisteren nog: W. G. Koel, Maracaibo, Curacao. — W. Darnell, Dispaths, Liverpool. — J. R. Veenhuizen, Adriana, Arendsborg. — O. Jensen, Rurick, Libau. De laatste l. van Brouwershaven.

UITGEZEILD.

HELVOET, 15 Oct. W. H. Smith, Batavier, (s.) Londen.

GEFRAAIDE SCHEPEN.

Den Ten September op 9° N.Br., 21° W.L.: Nijverheid, kap. van der Valk, van Amsterdam naar Batavia. — Den 13 September op 15° Br., 24° Langte: Koning Willem II, kap. Kooger, van Batavia naar Middelburg.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM

St. PETEBBURG, Flik, kleinkinderen: 50 v. Talk, J. M. Girolidi en Zoon; 50 v. Talk, N. D. Brandon; 204 v. Talk, Order. KONINGSBERGEN, Möller Germania: 3.291 sch. Rogge, van Halmel en Comp. DANTZIG, Mool, Ticsina: 66 last, 24 sch. Tarwe, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 16 October in lading naar:

Keulen	A. Muske, Geertuida.
"	G. Kohn, Coln N° 19.
Manheim	M. Rippert, Adolf Sander.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Stradatsburg	J. Grim, Frankfort N° 1.
Ludwigshaven	A. Böhm, Ludwigshaven N° 3.
Mainz	B. Kirschreiber, Mainz N° 5.
Frankfort en Coblenz	H. C. Brillmeijer, Frankfort N° 10.
Venlo en Roermond	L. van Schijndel (Beurt L. de Rijk en Co.) de Najade van Steil.
Tiel	C. van Uden, de Vr. Magdalena.
Maastricht	B. van Mullekom, Stad Maastricht.

KEULEN, 15 October in lading naar:

Amsterdam	Kapt. Wilson Köln N° 10.
Rotterdam	" Wilson "
Rijnhoogte	" ARNHEM 15 Oct. 1 el 76 duim
	KEULEN 15 " 9 vt. 8 "

ADVERTENTIEN.

(614) In eene der belangrijke Provinciale Hoofdsteden van ons Vaderland, wordt ter OVERNAME of TE KOOP aangeboden, eene SOLIDE HANDELSZAAM, welke sedert meer dan dertig jaren bestaat, voortdurend met het beste succes gedreven wordt, en voor uitbreiding vatbaar is, waartoe eene som van 18 a 20 m. benodigd zal zijn, voor een en ander. Reflecterenden worden verzocht, zich met franco brieven te adresseren onder Lett. Z. W. aan het Bureau dezer Courant.

(560) Door C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel bij de Beulingsluis te Amsterdam, is in het licht gezonden en bij alle solide Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld.

GEDICHTEN

ONTLEEND AAN DE

NOORD- EN ZUID-NEDERLANDSCHE LITERATUUR

DER XIIe, XIIIe, XIVe, XVe en XVIe EEUW,

gerangschikt en toegevoegd door

J. A. Alberdink Thun, 352 blz. kompres gedrukt f 1.25. Eentje weinige Ex. op groot Papier getrokken en net gekartonn. f 2.40.

Deze chronologische Bloemlezing van Nederlandsche Gedichten, ingericht voor reeds in studie en geestontwikkeling tamelijk gevorderde jonge lezers en lezeressen, en verzameld op een veld, dat zich van 1170 tot 1600 uitstrekt, staat van een tweeden bundel gevolgd te worden, die, gelijk in omvang aan dezen, Gedichten zal bevatten uit de jaren 1600 tot 1850.

DE DIEDERIK IN DE KERK. Gedachten over de Kerk, van J. A. Alberdink Thun, naar aanleiding eener Brochure van den Eerwaarden Heer N. A. Jansen. f 0.30.

Voorts word met succes gedebiteerd:

PALET EN HARP, Romantisch Dichtwerk in verzen en proza, door J. A. Alberdink Thun. Een net gekartonneerd boekdeel van ca. 250 blz., met fraai Vignet, buiten Intekening. f 2.50.

DE GIFTBRIEF van Koning Karel aan zijn getrouwe Diederik, het voetstuk der Historie van onzen Staat, in eenige zijner deelen beschouwd en verklaard, door denzelfden. f 0.30.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.